XIV. FIATAL MŰSZAKIAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

Kolozsvár, 2009. március 26-27.

ÉPÍTÉSZOKTATÁS ÉS A TÁRSADALMI SZOCIALIZÁCIÓ

Veres Gábor (Dla), Medvegy Gabriella (Dla)

Abstract

In the architecture training in Pécs, it is accepted practice that students in the last year of their studies are given real problems of real sites to think over. Our institute devotes a whole semester to a popular site in one of the cities in the region, working together with the professional organisations and creative clubs of the site. Students' projects help the city develop a realistic vision and formulate a strategic development concept. Instead of individual assignments, our aim is to promote cooperative thinking, establishing and discussing a concept together, and to exchange professional expertise through atelier-style work. It is not enough to design a well-functioning building of high quality architecture, the evaluation of the site and consideration of social problems are also important. The final solution is only reached through the preparation of several planning phases. Work invariably starts with the detailed analysis of problems and after drawing their conclusions, students reach the final phases of planning. The most creative ideas dreamt up by the groups have even found their way into the city development plan. The success also attracted the interests of various companies and organisations and they called for student applications on design in order to make good use of the accumulated intellectual energy. This presentation introduces the most successful architectural events of the university.

Keywords:

architect student actions, workshops, competitions

Összefoglalás

Pécsi egyetemi építészképzésben bevált gyakorlat a végzős hallgatók feladataiban a valós helyszín, valós problémáinak átgondolása. Tanszékünk egy teljes szemeszteren keresztül foglalkozik a régió egy városának frekvenciált területével, az adott hely szakmai szervezeteivel és kreatív klubjaival együttműködve. A hallgatói munkák segítik az adott várost a valós jövőképeinek meghatározásában, és stratégiai fejlesztési koncepcióinak megalkotásában. Az egyéni feladatok helyett a műhelymunka elsajátítása során, a közös gondolkodás, közös koncepció alkotása és megvitatása, szakmai tapasztalatcsere szerzése a célunk. Itt nem elég pusztán csak egy jól működő, magas építészeti minőségű épületet tervezni, fontos a hely értelmezése és a társadalmi problémák feltárása is. A végső megoldáshoz a hallgatók több terv fázis elkészítése során jutnak el. A munka mindenképpen a problémák részletes analizálásával indul, és a tapasztalatok levonása után jutnak el a végső tervfázisokig. A csoportok által felvázolt elképzelések közül a legötletesebbek többször már beépültek a település rendezési tervébe is. Az akciók sikereire különböző cégek és szervezetek is felfigyeltek, és hallgatói tervpályázatokat írtak ki, az itt felgyülemlett szellemi energia hasznosítására.

A prezentáció bemutatja az egyetem eddigi építész akciói közül a legsikeresebbeket.

Kulcsszavak:

Építész akciók, pályázatok

1. Bevezetés

A rendszerváltás utáni légüres építészeti térben a közízlés formálta vidéki városaink, falvaink arculatát. Az atomjaira hullott kis létszámú építészirodák a piaci közegben rá voltak utalva megbízóik építészeti igényeinek kiszolgálására, akik a korábbi építészetből kiábrándulva reprezentálni szerették egyéniségüket, gazdasági erejüket. Megszűnt a tervezők közti szakmai párbeszéd, és intézményi háttér nélkül az építész társadalom sem tudta felügyelni a szakmai színvonalat, és nem tudta függetleníteni magát a hely döntéshozói kapcsolatrendszerétől.

A kultúrájukban fejlet államok közösségi beruházásainak teljes nyilvánosság jellemzi és széleskörű társadalmi párbeszéd előzi meg. Az érintett lakosokkal látványos gondolatébresztő akciókkal ismertetik meg a tervezett projektet, és kéri ki véleményüket. Az építésre egyfajta karmester szerepe hárul, akinek ki kell használnia a civil szervezetek aktivitását, fel kell ismernie a független ötletek hasznosságát.

A régiós gondolkodás megjelenésével megnőtt az egyetemek szerepe, egyfajta tudásközpontként kell résztvenniük a terület gazdaságfejlesztésében. A jelenlegi építészeti közegben az egyetemek komoly felelősséggel rendelkeznek, hiszen ők képviselhetik az adott régióba szellemi felfrissülést, pótolhatják a kialakult szellemi űrt.

2. Az egyetem által szervezett közösségteremtő építész akciók bemutatása

Komló város belterületének rehabilitációja 2007

A kurzus célja: Esztétikai és funkcionális szempontból egy egységes, élhető belváros kialakítása, melyet a jelenlegi ipari objektumok és közlekedési területek gátolnak.

Szekszárd belváros rekonstrukció 2008

Szekszárd belvárosi tömbrehabilitációs ötletpályázat a PTE építész hallgatóinak részvételével, a város szakmai szervezeteivel együttműködve.

Gróf Széchenyi István Akna programadó Workshop 2009

Workshop a PTE építész és közgazdász hallgatóinak részvételével.

A Dunai Gőzhajózási Társaság pécsvidéki bányászatának 1913-ban épült épületei a magyar bányászat és építészet jelentős emlékei, melyek a szénbányászat megszűnése után elhanyagolva, üresen állnak. A Workshop célja a terület jövőbeli hasznosításának megfogalmazása.

3. A munka tapasztalatainak összefoglalása

A programban résztvevők közösségi aktivitásának felrázásával, lelkesedésük felpozíciójával látványos építész akciók születtek, ami kihat a végeredményre és annak bemutatására is. A témavezetők lelkesedése átragad a programban résztvevő valamennyi félre, megszűnik a tervezési feladatok készítése és leadások görcsös hangulata. Az egyéni feladatok helyett a műhelymunka elsajátítása során, a közös gondolkodás, közös koncepció alkotása és szakmai tapasztalatcsere szerzése a célunk. A csoportos munka intenzívebbé teszi a munkát. Egyik ötlet generálja a másikat és a résztvevők folyamatos alkotói visszacsatolást kapnak egymástól is. A felmerülő kérdésekre a csoportok kreatív válasz megfogalmazásán gondolkodnak. Minden válasznak egyéninek kell lennie, nem is szerencsés, ha előre meghatározott építészeti struktúrákkal, előképekkel rendelkezünk. Fontos, hogy képzeljék magukat az itt élő emberek helyzetében, vajon mire lehet szükségük, életminőségük javításához. A problémában élők gyakran csak valós problémák kis részeivel szembesülnek, és igényeiket nem is tudják pontosan megfogalmazni. Ha a problémamegoldók felismerik a globális problémákat, a részproblémák is megoldódnak. A résztvevőkben tudatosodnia kell, hogy komoly, valós feladattal van dolgok, és gondolataik kihatással lehetnek az adott város jövőbeli fejlesztési elképzeléseiben. A megmozdulásoknak vizuális nevelés, gondolatébresztés, illetve civil párbeszéd gerjesztése a célja, helyszínül a város frekventált belső vagy külső közösségi tereit válasszuk. Ebben az irányított demokratikus alkotó folyamatban az összekovácsolódott befogadó közönség is a folyamat részesei, így a végeredmény sikere is garantált lesz. A munka nem ér véget a feladat elkészítésével, egy látványos építész akció keretében az ott élő emberekkel is meg kell ismertetni koncepcióval. A

program tanulságait összefoglaló kiadványt az akció után is elérhető kell hogy legyen, bármilyen jövőbeli fejlesztés kiindulásául.

Veres Gábor (Dla), Egyetemi adjunktus

Medvegy Gabriella (Dla), Egyetemi adjunktus

Munkahely: PTE Pollack Mihály Műszaki Kar, Épülettervezés és Építészeti ismeretek Tanszék

Cím: 7624, Magyarország, Pécs, Rókus u.2

Telefon / Fax: +36-72-501-562

E-mail: aukor@freemail.hu